

Pervers sexualitet i ett civiliserat samhälle

En diskursanalys av en kolonial antisodomilag

Perverted sexuality in a civilized society

A discourse analysis of a colonial anti-sodomy law

Shirin Ajou

Internationell migration och etniska relationer, IMER

Kandidatnivå

15 högskolepoäng

VT 2022

Handledare: Susan Lindholm

Abstract

This study has analyzed five different judgments from the colonial anti-sodomy law *Section 377 of the Indian Penal Code* using the frameworks of Foucauldian genealogical discourse, and Judith Butler's heterosexual matrix. The aim was to understand and expose how sexuality and lesbianism were constructed within these judgments and to make the norms within the discourses visible.

The findings showed sexuality as dependent on a heterosexual and gender-binary norm. Gender hierarchy creates structures of the gender binary that positioned the man in the center of sexual interaction, desire, and sexuality. In contrast, the woman played a passive and often invisible, and nonsexual role. Further, the gender hierarchy produced a sexual hierarchy with natural heterosexuality as the most desirable. To maintain good heterosexuality, differentiation was crucial hence the undesirable and perverted male homosexuality acted as a hostile opposition. Due to the role of women as passive lesbianism appeared invisible. The discourse of the nonsexual woman made lesbian sexuality unimaginable. As a consequence, the lesbian was assumed asexual.

Keywords: heterosexuality, homosexuality, lesbianism, sexuality, and discourse analysis.

Nyckelord: heterosexualitet, homosexualitet, lesbiskhet, sexualitet och diskursanalys.

Innehållsförteckning

1. INLEDNING	1
1.2 SYFTE OCH FRÅGESTÄLLNINGAR	2
1.3 BEGREPPSORDLISTA	2
1.3.1 <i>Sexualitet</i>	2
1.3.3 <i>Sodomi</i>	3
2. BAKGRUND OCH FORSKNINGSÖVERSIKT	4
2.1 INSTIFTANDE AV <i>SECTION 377</i>	4
2.2 TOLKNINGEN AV <i>SECTION 377</i> OCH KONSTRUKTIONEN AV MANLIG HOMOSEXUALITET	5
2.3 LESBISKHET INOM DEN JURIDISKA DISKURSEN	7
2.4 STUDIENS POSITIONERING	8
3. TEORI	9
3.1 FOUCAULTS DISKURSTEORI	9
3.2 BUTLERS HETEROSEXUELLA MATRIS	10
4. METOD OCH MATERIAL	12
4.1 MATERIAL OCH URVAL	12
4.2 VAL AV METOD	13
4.2.1 <i>Diskursanalys</i>	13
4.2.2 <i>Foucaults genealogiska diskursanalys</i>	14
4.3 TILLVÄGAGÅNGSSÄTT	14
4.4 FORSKARENS ROLL.....	15
4.5 ETISKA ÖVERVÄGANDEN	16
4.6 VALIDITET OCH RELIABILITET	16
5. RESULTAT OCH ANALYS	18
5.1 BEGRIPLIGGÖRANDE	18
5.2 NATURLIG ORDNING	20
5.2.1 <i>Naturligt och onaturligt</i>	20
5.2.2 <i>Producerandet av en pervers sexualitet</i>	23
5.3 LESBISKHET	26
6. SLUTDISKUSSION	30
6.1 RESULTATDISKUSSION OCH SLUTSATSER	30
6.3 VIDARE FORSKNING	33
7. LITTERATURFÖRTECKNING	34

1. Inledning

Det var den sjätte september 2018 som den Högsta domstolen i Indien beslutade att antisodomilagen *Section 377 of the Indian Penal Code (Section 377)* skulle upphävas (Kate Vernon 2019). Lagen instiftades år 1862 av den brittiska stormakten i samband med koloniseringen av Indien. Orsaken var att britterna ansåg att den indiska befolkningen saknade moral (Gupta 2008). Denna uppfattning grundade sig i att befolkningen utförde sexuella handlingar som britterna definierade som onaturliga, perversa och avskyvärda. Dessa perversa och avskyvärda sexuella handlingar benämndes som sodomi (ibid.).

Vid utformandet av antisodomilagen *Section 377* var britternas intention att så lite som möjligt skriva och uppmärksamma något så avskyvärt som de perversa och onaturliga sexuella handlingarna (Gupta 2008). Detta innebar att de koloniala indiska domstolar hade en lång historia av att tolka och begripliggöra *Section 377*. Lagen kriminaliserade perversa och onaturliga sexuella handlingar. I teorin kunde alla människor dömas av lagen. Men i samband med lagtillämpning gjordes en tydlig åtskillnad mellan människor baserad på sexualitet (ibid.). *Section 377* användes som ett verktyg för att hota, trakassera och fördöma HBTQ-personer (The Wire 2018). Dock var det i huvudsak sexuella handlingar mellan män som domstolarna riktade in sig på. Att *Section 377* sågs som en antihomosexuell lag blev således en allmän uppfattningen i samhället (ibid.).

Mycket av forskningen kring kriminalisering och förföljelse av HBTQ-personer har fokuserat på situationen för homosexuella och bisexuella män (Gupta 2008). Detta blir framträdande när manlig homosexualitet blir utmärkande inte bara för domstolarna utan även befintlig forskning inom ämnet (Chandran 2021). Trots att det vid en djupare anblick blir tydligt att lagen även drabbade andra icke-normativa sexuella relationer. Dessutom missar forskningen att studera kvinnlig och manlig homosexualitet som separata kategorier (Ibid.). Enligt Fanny Ambjörnsson (2016:31) är det inte sällan kvinnlig homosexualitet hamnar i bakgrunden för manlig homosexualitet eller blir helt osynliggjord. Hon förklarar att det är en konsekvens av genushierarkin där begreppet homosexualitet domineras av män. En sådan förenkling missar att djupgående undersöka normens tvingande och förväntade praktiker (Chandran 2021). Därför är det intressant att studera hur sexualitet konstrueras. Även det förgivettagna och osynliggjorda misslyckas att studeras. Därmed kommer uppsatsen även att undersöka hur lesbiskhet konstrueras. I denna uppsats undersöks konstruktionen av sexualitet och lesbiskhet

i fem valda rättsfall från fem olika koloniala domstolar i Indien. Dessa sträcker sig från år 1967 till år 1991. En diskursanalys av empirin görs med hjälp av Michel Foucaults (2002) diskursteori samt Judith Butlers (2007) begrepp heterosexuella matrisen.

1.2 Syfte och frågeställningar

Uppsatsen har som syfte att synliggöra hur sexualitet och lesbiskhet diskursivt konstrueras i fem rättsfall från koloniala indiska domstolar. Avsikten är även att synliggöra normens tvingande och förväntade praktiker. Eftersom lesbiskhet inte är synligt förekommande i rättsfallen undersöks den som en separat fråga i syftet att synliggöra det förgivettagna och osynliggjorda. För att uppfylla syftet kommer uppsatsens frågeställningar att lyda enligt följande:

- Hur konstrueras sexualitet i de fem valda rättsfallen från koloniala indiska domstolar?
- Hur konstrueras lesbiskhet i de fem valda rättsfallen från koloniala indiska domstolar?

1.3 Begreppsordlista

I detta avsnitt förklaras ofta förekommande och viktiga begrepp samt hur dessa förhålls till i förevarande studie.

1.3.1 Sexualitet

Ett centralt begrepp i uppsatsen som har en bred betydelse är sexualitet. Av den anledningen är det relevant att klargöra dess definition. I Nationalencyklopedin (2021) framgår denna förklaring av begreppet:

Den mänskliga sexualiteten innefattar olika behov och handlingsmönster, vilka kommer till uttryck i fortplantningsbeteende, tillfredsställandet av biologiska drifter, intima och emotionella relationer, sexuell njutning och rekreation. [...] Betonas bör även sexualitetens betydelse för att bekräfta individens könsidentitet som kvinna eller man och sexuella orientering som heterosexuell, homosexuell eller bisexuell. (Nationalencyklopedin 2021)

Definitionen innefattar bland annat handlingar, begär och identiteter. En flerdimensionell definition av begreppet sexualitet innebär att den kan analyseras och förstås som en komplex konstruktion. Därför kommer begreppet i denna uppsats att utgå från Nationalencyklopedins (2021) definition.

1.3.3 Sodomi

Ett annat centralt begrepp är sodomi. Begreppet tolkas och omtolkas återkommande av de indiska domstolarna (Gupta 2008). Följaktligen är det på sin plats för även detta begrepp att dess definition klargörs. Av Nationalencyklopedin (2021) ges en förklaring som lyder:

sodomi', äldre benämning på sexuella handlingar vilka efter religiösa, sociala och juridiska normer ansågs vara "mot naturen". Oftast åsyftades orala eller anala samlag och samlag med djur. Ordet är bildat av namnet på den bibliska staden Sodom; se Sodom och Gomorra. Sodomit var oftast benämning på en homosexuell man. (Nationalencyklopedin 2021)

Nationalencyklopedins (2021) definition är en bra sammanfattning av begreppets flertydighet. Därför kommer begreppsförklaringen att utgå från denna definition.

2. Bakgrund och forskningsöversikt

I detta kapitel redogörs bakgrunden till *Section 377* samt relevant forskning. Dessa delas in i fyra avsnitt. I det första avsnittet presenteras bakgrundshistorien av lagen. Därefter framförs två artiklar samt ett kapitel ur en antologi som alla tre behandlar tolkningen av lagen *Section 377* och konstruktionen av manlig homosexualitet. I det tredje avsnittet presenteras lesbiskhet inom den juridiska diskursen ur ett europeiskt perspektiv. Avslutningsvis framförs studiens positionering. Urvalet av tidigare forskning grundar sig att dessa arbeten står närmast denna studie och därmed bidrar med att ge den en kontext.

2.1 Instiftande av *Section 377*

Under britternas stormaktstid och koloniseringen av Indien hävdade britterna att lokalbefolkningen saknade moral (Gupta 2008). Av den anledning att britterna ansåg att dessa ägnade sig åt onaturliga sexuella handlingar. Britterna införde år 1862 en antisodomilag, *Section 377 of the Indian Penal Code* med syftet att kriminalisera perversa och onaturliga sexuella handlingar. Britternas avsikt var att skapa ordning i samhället genom att inrätta moral och civilisera befolkningen. Vilka sexuella handlingar som innefattades specificerades inte. Men det var inte samlaget som praktiserades av de heterosexuella makarna i fortplantningsändamål (ibid.). Lagen löd enligt följande:

Section 377: Unnatural offences – Whoever voluntarily has carnal intercourse against the order of nature with any man, woman or animal shall be punished with imprisonment for life, or with imprisonment ... for a term which may extend to 10 years, and shall be liable to fine.

Explanation – Penetration is sufficient to constitute the carnal intercourse necessary to the offence described in this Section. (Gupta 2008)

I citatet ovan framgår det att lagen för onaturliga brott *Section 377* straffar den som frivilligt har samlag på ett onaturligt sätt med en man, kvinna eller djur. Det sista stycket förklarar att penetration är tillräckligt för att utgöra ett brott mot lagen. Vid utformandet av *Section 377* ville britterna undvika att specificera brottet eftersom de ville skriva och tala så lite som möjligt om något så avskyvärt (Gupta 2008). Således har koloniala indiska domstolar en lång historia av att tolka *Section 377*. Lagtolkningen skedde främst utifrån lagtextens ordalydelse. Att definiera olika begreppsbedydelser och tolka lagen var inte en enkel uppgift för domstolarna. Det resulterade i att diskussioner, analyser och omtolkningar många gånger var en framträdande del av åtalen. Domstolarnas intention var att vidga lagens räckvidd, vilket innebar kontinuerliga omtolkningar genom åren (ibid.).

2.2 Tolkningen av *Section 377* och konstruktionen av manlig homosexualitet

I artikeln *Section 377 and the Dignity of Indian Homosexuals* redogör Alok Gupta (2006) för sin analys av lagen och dess konstruktion av manlig homosexualitet. Det huvudsakliga syftet med artikeln är att fastställa omfattningen och på vilket sätt lagen gör brottslingar av homosexuella män. Detta gör han genom sin analys av lagen och ett flertal rättsfall. Gupta (2006:4816) menar att brottet i lagen inte specificeras, utan tillämpar enbart penetration som kriterium. Domstolarna har till följd av detta under decennierna ständigt tolkat och omdefinierat begrepp som *onaturligt* och *samlag* för att inkludera alla sexuella handlingar som kan falla inom lagens ramar.

Gupta (2006:4816) ser två tydliga mönster i sin analys av lagen. Det första mönstret är hur lagens tolkning breddas för att inkludera allt fler sexuella aktiviteter. Grunden för att bestämma vad dessa andra handlingar innebär är inte en enkel process. Utan involverar en utarbetad tolkning av samlag, penetration och det onaturliga. Parallellt används ord som *perversitet* och *oanständighet* mer och mer för att beskriva de olika sexuella handlingarna. Det andra mönstret är hur domstolarna successivt associerar sexuella handlingar till personer. Det finns en tendens hos domstolarna att skapa ett samband mellan vissa sexuella handlingar och vissa typer av personer som de ansåg var mer benägna att begå brottet. Därigenom gav de brottet ett ansikte i form av den homosexuella mannen. Detta menar Gupta (2006:4516) formade sodomiten som en sexuellt depraverad och pervers homosexuell man. Den koppling som gjordes av domstolarna mellan sodomi, perversitet och homosexualitet menar han hade som påföljd att lagen sedermera tolkades som en lag som kriminaliserar manlig homosexualitet (ibid. 4815). Guptas (2006) artikel ger uppsatsen en överblick av de kopplingar han framför mellan sexuella handlingar och homosexualitet. Däremot kommer uppsatsen inte begränsas till manlig homosexualitet utan fokusera på sexualitet och lesbiskhet.

Även Arvind Narrain (2008) undersöker i sitt bidrag *That Despicable Specimen of Humanity': Policing of Homosexuality in India* till antologin *Challenging The Rules(s) of Law: Colonialism, Criminology and Human Rights in India* hur den juridiska diskursen om *Section 377* format den homosexuella mannen till ett subjekt. Utifrån queerteori och rättssociologi analyserar han lagen och flera rättsfall. Enligt Narrain (2008:52) utgörs lagen av ett regleringssystem som producerar normer och diskurser som upprätthålls genom makt. I de undersökta rättsfallen som börjar från år 1933 till 2000 finner han redan från det tidigaste

fallet hur den homosexuella mannen som diskurs formas (ibid. 55). Narrain (2008) för ett liknande resonemang som Gupta (2006:4816) om hur domstolarna förenade oönskade sexuella handlingar till personer som kom att representera en sexualitet som ansågs vara pervers och avskyvärd, nämligen homosexualitet. Narrain (2008:55) menar att syftet med lagen var att kriminalisera alla former av samlag av mellan män och därför var homosexualitet främst i fokus för domstolarna och det subjekt som fick bli lagens brottsling. Detta innebar att även om många av hans undersökta åtal till stor del berör övergrepp begångna av män mot kvinnor, barn och andra män tycks rättsväsendet sammanfläta dessa med samt dra referenser till homosexualitet. Narrain (2008) betonar att det var lagen som producerade den juridiska diskursen som formade den homosexuella mannen i Indien (ibid. 54). En central del av hans studie är studerandet av diskurs, normer och makt, vilket även gäller denna uppsats. Dessutom är det givande för uppsatsen hur olika typer av fall tenderar att relatera till homosexualitet i syfte att förstå domstolarnas syn på sexualitet.

En som har en mer kritisk analys av lagen och homosexualitet är Aishwarya Chandran (2021). I artikeln *Unnatural intimacies and unnatural bodies: Section 377, homosexuality, and disability* (Chandran 2021) undersöker hon hur icke-normativ sexualitet förkroppsligas i diskursen om *Section 377*. Det gör hon genom att analysera hur föreställningarna om normativt sexuella kroppar exkluderar funktionsvarierade kroppar med hjälp av queerteori samt cripteori (ibid. 363). En viktig poäng Chandran (2021:366) framför är att även om det vid en första anblick tycks som att *Section 377* enbart kriminaliserar vissa sexuella handlingar anser hon att den angriper alla icke-normativa sexuella relationer även om manlig homosexualitet produceras som en tydlig utmärkande kategori. Hon menar att inom diskursen om *Section 377* finns det en tendens att förenkla det onaturliga fenomenet till en enhetlig kategori, manlig homosexualitet. En sådan förenklad koppling mellan "onaturlighet" och homosexualitet missar att djupgående undersöka normens tvingande och förväntade praktiker. Hon förklarar exempelvis att lagens fokus på penetration eliminerat den lesbiska kvinnan från diskursen om *Section 377* (ibid. 365–366). Förenklingen har alltså en exkluderande funktion. Därför menar hon att det är viktigt att synliggöra det förgivettagna och osynliggjorda. Vilket även är syftet med hennes analys, det vill säga att visa på hur funktionsvarierade kroppar inom diskursen exkluderas och diskrimineras. Genom att analysera det som framställs som naturligt inom den diskursen menar hon att det går att avläsa den heterosexuella normens funktioner. Nämligen att heterosexualitet som norm ställer krav och förväntningar på hur naturlig och korrekt intimitet ska gå till. För att en kropp ska kunna utföra korrekt intimitet

krävs det att den är kapabel till det. Något hon menar inte bara är exkluderande av icke-heterosexuella kroppar utan även funktionsvarierade kroppar (ibid. 369).

För att uppnå uppsatsens syfte är det därför nödvändigt att analysera diskurserna ur ett mer kritiskt perspektiv som förbiser det uppenbara. Chandrans (2021) poäng att det är viktigt att synliggöra både det uttalade och outtalade inom diskursen bidrar därmed med viktiga perspektiv för denna uppsats.

2.3 Lesbiskhet inom den juridiska diskursen

Kati Mustola och Jens Rydström (2007) undersöker i *Women and the Laws on Same-Sex Sexuality* lesbiskhet både ur ett historiskt perspektiv i Europa och inom den skandinaviska juridiska diskursen. Mustola och Rydström (2007:41–43) menar att det finns en begränsad kunskap om lesbiskhet genom historien inom den juridiska diskursen. Vilket de anser beror på att kvinnor blivit osynliggjorda i en mansdominerad värld. I deras historiska undersökning har de funnit att olika statsmakter i olika tidsperioder fördömt och kriminaliserat lesbiska sexuella handlingar. Men inte under en lika lång tidsperiod som för homosexuella män. En viktig orsak som de framhåller var att samlag mellan kvinnor var oföreställbart. Det gick inte att föreställa sig att kvinnor kunde känna attraktion till varandra eller hur samlag mellan kvinnor skulle kunna gå till. Samlag visualiserades som en penetrationsakt som avslutades med ejakulation. Samkönade sexuella handlingar och relationer ansågs därmed inte vara lika vanligt bland kvinnor. Kvinnors vänskapsrelationer ansågs vanligtvis vara mer intim än männens. Därmed försvårade det gränsdragningen mellan intim vänskap och sexuell attraktion (ibid.).

Lesbiska kvinnor har varit sårbara för det fysiska och strukturella våld som kvinnor drabbats av genom historien. Däremot har de till stor del varit besparade det rättsstatliga våldet som homosexuella män utsätts för (ibid. 41). Huvudorsaken till differentiering av kvinnlig och manlig homosexualitet menar Mustola och Rydström är huruvida dessa betraktades som hot mot den sociala ordningen (ibid. 55–56). Lesbiskhet ansågs inte utgöra ett lika stort hot som manlig homosexualitet. Manlig homosexualitet både utmanade och upprörde manliga makthierarkier och sågs som ett hot från insidan. Genom att inte finnas till för mannen utgjorde lesbiska kvinnor inte ett lika stort hot mot mannens maktposition. Av denna anledning har homosexuella män utsatts för offentligt förtryck medan lesbiska blivit avfärdade. Mustola och Rydströms (2007) studie ger den uppsatsen en inblick och förståelse

för lesbiskhet inom den juridiska diskursen vilket bidrar med betydelsefull kontext för uppsatsen.

2.4 Studiens positionering

Som det presenterade urvalet visar saknas det forskning inom ämnet som undersöker sexualitet och lesbiskhet. Avsikten med uppsatsen är att fylla denna kunskapslucka med en analys av sexualitet samt lesbiskhet med hjälp av Michel Foucaults (2002) diskursteori samt Judith Butlers (2007) heterosexuella matris. Diana Mulinari (2009:33–35) menar att forskningen inom internationell migration etniska relationer (IMER) tenderar att fokusera på studier av migration och etablering av migranter i Sverige och andra länder inom Europa. Andra typer av forskningsämnen och teoretiska perspektiv som inte anses traditionella inom fältet blir avfärdade. Mulinari (2009:36) understryker att en utveckling av fältet kräver att det öppnar upp för forskningsfrågor som rör sig utanför Europas gränser och bjuder in fler kritiska vetenskapliga teorier. Även Rickard Jonsson (2009:65) menar att teorier från andra fält gynnar IMER-fältet. Genom att använda sig av perspektiv från andra fält går det att undersöka fler sociala kategorier och maktrelationer (ibid.). Uppsatsens bidrag till IMER-fältet är att analysera konstruktionen av sociala kategorier och normer i en kontext som består av en antisodomilag i koloniserade Indien ur ett sexualitetsperspektiv. På så sätt är syftet att bidra till ett bredare IMER-fält där det finns möjligheter till fler kritiska teorier och fler sammanhang än enbart europeiska.

3. Teori

Detta kapitel behandlar uppsatsens kunskapsteoretiska utgångspunkter och hur dessa förhåller sig till uppsatsen. Den teoretiska utgångspunkten är Michel Foucaults (2002) diskursteori samt Judith Butlers (2007) heterosexuella matris. Således kommer dessa teorier att användas som uppsatsens lins i analysen för att kunna besvara frågeställningarna.

3.1 Foucaults diskursteori

Michel Foucault (2002) redogör i sin bok *Sexualitetens historia, Viljan att veta* sin diskursteori. Detta gör han genom att undersöka sexualitet ur ett historiskt perspektiv. I historieskrivningen som han använder som utgångspunkt avhandlar Foucault hur det i västvärlden talades om 1600-talet som en period av sexuell öppenhet och frihet (ibid. 33–34). Under 1800-talet skedde en förändring, man talade om att sexualiteten i stället blev till för det heterosexuella äktenskapet och fortplantningen. Talet om sexualiteten var att den sedan 1800-talet i allmänhet blivit tabubelagd och i synnerlighet förtryckt. Allt som ansågs avvika från den heterosexuella barnalstrande sexualiteten skulle klassificeras som avvikande och straffas genom att både förnekas och motarbetas (ibid.). I sin studie intresserar sig inte Foucault (2002) för påståendet om att sexualiteten de facto är förtryckt, utan vilka effekter ett sådant påstående genererar. Han menar att hävdandet om att sexualiteten är förtryckt i stället var en del av den mekanism som producerade diskurser om sexualitet i syfte att utöva makt (ibid. 41). Detta förklarar Foucault (2002) om sin teori och hur diskurser produceras genom ett makt- respektive kunskapssystem. Enligt teorin är makten inte centraliserad utan utspridd över sociala praktiker och relationer (ibid. 103). Makten bör inte heller ses som enbart förtryckande utan främst som producerande (ibid. 41). Det är makten som producerar den kunskap som behövs för att möjliggöra ett maktutövande. Därför utgör dessa två komponenter tillsammans ett system i den diskursiva produktionen (ibid. 77). Genom bland annat läkarvetenskap, psykiatri och psykologi producerades mängder av vetenskapliga analyser, rapporter och studier för att få fram den kunskap som krävdes för maktutövning. Vetenskap uppfattades som en trovärdig och sanningsenlig metod, vilket innebar att vetenskapen legitimerades som den sanna kunskapen (ibid. 80–81).

Således producerades det ett stort antal diskurser om sexualitet (ibid. 44). Som tidigare nämnt fanns det en vilja att klassificera det avvikande. Detta sågs som ett sätt att begripliggöra och skapa ordning. För att människor skulle kunna klassificeras och sorteras producerades den

kunskap som behövdes för att identifiera människor utefter utstuderade kännetecken och egenskaper. Dessa sorterades sedan in i avskilda sociala kategorier som därmed producerade subjekt som exempelvis homosexuell och heterosexuell. Samma maktmekanism som ville reglera sexualiteten och bli kvitt njutning och sexualitet som inte tjänade reproduktionssyfte producerade även det oönskade. Genom att ge det oönskade en diskursiv existens fick den en synlig närvaro i den sociala världen (ibid. 64–65).

Foucaults (2002) historiska efterforskning visar hur diskursen om sexualitet som förtryckt i stället skapade en mängd med diskurser inom området. Enligt Foucault bör sexualitet inte uppfattas som en naturligt skapad eller ursprunglig mänsklig egenskap, utan bör i stället förstås som en diskursiv produktion. Av den anledningen går det inte att söka efter sanningen om sexualitet eller en ursprunglig sexualitet utanför diskursen. Mot bakgrund av denna uppsats blir Foucaults (2002) diskursteori ett viktigt redskap för att analysera konstruktionen av sexualitet och lesbiskhet som diskursiva produktioner. Detta görs genom att använda hans diskursteori även som analysmetod, vilket redovisas i Metod-och materialkapitlet.

3.2 Butlers heterosexuella matris

Den andra teoretiska utgångspunkten är Judith Butlers (2007) heterosexuella matris som till stor del bygger på Michel Foucaults diskursteori. I sin bok *Genustrubbel: feminism och identitetens subversion* beskriver hen den heterosexuella matrisen som ett heterosexuellt och genusbinärt normsystem. Genuskonstruktionen kännetecknas av ett manligt och kvinnligt genus (ibid. 9). Mannen förväntas vara manlig och maskulin och kvinnan kvinnlig och feminin. Det manliga genuset överordnas det kvinnliga i en *genushierarki* (ibid. 93). Dessa ställs i en motsatsförhållande och antas ha ett begär till varandra. Genom ett tydligt åtskiljande av genusen skapas *genusdifferentieringen* (ibid. 73).

Heterosexualitet och binärt genus anses som både naturligt och eftersträvansvärt (ibid. 74). Följaktligen är det viktigt att linjen av rätt begär, kön och genus följs i syfte att forma en *koherens*. Enbart korrekt koherens gör människor begripliga inom normsystemet. Koherensen har en *naturaliserande* effekt vilket innebär att det kvinnliga och manliga genuset samt deras begär till varandra ses som naturligt. Att trotsa linjen av rätt kön, genus och begär innebär att avfärdas som obegriplig (ibid. 68–69). Som konsekvens värderas den obegripliga individen som mindre mänsklig (ibid. 182).

Inom sexualitetsdiskursen framställs kön och genus som två distinkta kategorier (ibid. 55–59). Kön ses som av naturen skapad och genus som kulturellt skapad. Utöver detta bedöms könet som passiv, underordnad och kvinnlig. I kontrast ses genuset som aktiv och manlig samt det som ger könet mening och syfte. Men Butler (2007) menar att kategorierna kön, genus och sexualitet i stället bör ses som *diskursiva produktioner*. Hen poängterar att kön och genus inom matrisen förutsätter varandra eftersom könet är genuspräglat och genuset könspräglat. Av den anledningen bör kön och genus studeras enhetligt och inte enskilt (ibid. 61).

Utifrån Butlers (2007:187–188) heterosexuella matris konstrueras den könade kroppen diskursivt genom maktrelationer. Olika kroppsdelar ges olika betydelser beroende av diskursens reglerande normer. Exempelvis tillskrivs könsdelarna penis och vagina som kroppens erogena delar. Även kroppens yttre konturer får mening (ibid. 208–210). Kroppskonturerna blir till gränser för det socialt hegemoniska. För att ordning ska kunna skapas bör ordning avskiljas från oordning. Till följd av detta blir kroppens ytterkonturer gränser för vilka sexuella handlingar som tillåts och vilka som tabubeläggs. Med andra ord reglerar gränserna vilka kroppsytter och öppningar som blir åtkomliga och för vilka. Ordningen inrättas genom att kroppens genomträngliga och ogenomträngliga ytor är fastbestämda. Vilket givetvis regleras enligt det heterosexuella normsystemet (ibid. 210).

Butlers heterosexuella matris blir ett värdefullt verktyg för uppsatsen. Genom att på ett djupare plan förstå konstruktionen av kön, genus och begär utifrån heteronormens reglerande maktstrukturer. På så sätt kan kategorier analyseras för att förstå hur de skapas och reproduceras inom diskurser.

4. Metod och material

I detta kapitel redovisas samt motiveras valet av empiri. Därefter beskrivs och motiveras valet av metod och sedan presenteras diskursanalys samt Foucaults genealogiska diskursanalys.

Tillvägagångssättet beskrivs i avsnittet efter. Slutligen diskuteras rollen som forskare, etiska överväganden samt validitet och reliabilitet.

4.1 Material och urval

Det utvalda materialet som utgör studiens empiri består av fem rättsfall från koloniala indiska domstolar. De fem fallen är från olika årtal och är enligt följande år: 1967, 1968, 1982, 1990 och 1991. Dessa berör olika typer av rättsfall som faller in under lagen *Section 377*.

Avgränsningen till dessa rättsfall från fem olika domstolar beror främst på att det som avses att undersöks, det vill säga sexualitetsdiskursen, är framträdande. Därför har avgränsningen inte utgått från specifika typer av rättsfall. Den har i stället baserats på hur framträdande de diskurserna som är relevanta för uppsatsens syfte är. Ingen av de valda fallen berör lesbiskhet som ett brott. lesbiskhet analyseras på ett liknande sätt som sexualitet, det vill säga utifrån diskursen som förekommer i empirin. En fördel med rättsfall från olika årtal, domstolar samt olika brottsliga handlingar är att en större överblick kan uppnås kring forskningsämnet.

Variationen gör det möjligt att finna mönster i empirin. De valda rättsfallen har funnits genom referenser i befintlig forskning inom området.

Fallet *Lohana Vasantlal Devchand and Others vs The State* från 1967 (Gujarat High Court) handlar om ett övergrepp utförda av tre män mot en minderårig pojke. I en stor del av fallet diskuterar domstolen huruvida det tvingade oralsamlaget faller inom lagens räckvidd. Även rättsfallet *Fazal Rab Choudhary vs State Of Bihar* (Supreme Court of India 1982) berör ett övergrepp mot en minderårig pojke. I rättsfallen poängterar domstolen att de sexuella handlingarna som bryter mot lagen inte bara ses som perversa utan dessutom förknippas med homosexualitet. I fallet *Brother John Antony vs The State* (Madras High Court 1990) har en lärare förgripit sig på minderåriga pojkelever. I detta fall blir handlingens perversitet och onaturlighet återigen av största vikt. Det faktum att det övergrepp har ägt rum tycks obetydlig. De resterande två fallen, *State Of Kerala vs Kundumkara Govindan* (Kerala High Court 1968) och *Mihir Alias Bhikari Charan Sahu vs State* (Orissa High Court 1991) berör övergrepp mot minderåriga flickor. I båda domar fördjupar sig domstolarna i innebörden av perversitet och diskuterar andra former av sexuella handlingar som skulle kunna vara brott som lagen.

4.2 Val av metod

Den valda metoden är Foucaults genealogiska diskursanalys. Winther Jørgensen och Phillips (2000:10) poängterar att en diskursanalys är en helhetslösning som bör användas både som teori och metod, men att de olika perspektiven ger flertal möjligheter till kombination.

Eftersom uppsatsen använder sig av Foucaults (2002) diskursteori som teori kommer den även bli utgångspunkten för den diskursanalytiska metoden. Den teoretiska utgångspunkten fungerar som ett komplement till metoden. Ytterligare en anledning till valet av metod är att diskursanalysen även lämpar sig väl till Butlers (2007) heterosexuella matris som bygger på Foucaults teori om en diskursivt konstruerad social omvärld. Därmed vilar hela uppsatsen på en enhetlig grund. Foucaults (2002) diskursteori sammanväver således teorin och metod till ett helhetsperspektiv (Winther Jørgensen och Phillips 2000:10).

4.2.1 Diskursanalys

Inom diskursanalysen har språket en betydande roll då det är med hjälp av språket vi förstår vår sociala omvärld och därmed idén av verkligheten (Winther Jørgensen och Phillip 2000:15–16). Språket kan därför inom diskursanalysen inte ses som ett neutralt verktyg för att återspegla en sann verklighet. I stället har språket en konstruerande effekt, vilket innebär att det är genom diskursen som vår sociala omvärld formas och får mening. Sociala kategorier som kvinna och man är exempel på diskursiva produktioner (Bergström och Ekström 2018:256). Det diskursanalytiska angreppssättet intresserar sig således för hur sociala identiteter och kategorier formas och förändras inom en diskurs (ibid. 256). Vår sociala omvärld är en produkt som är kontextbunden och som kan ändras beroende av tid och plats (Winther Jørgensen och Phillips 2000:12). En bestämd uppfattning av omvärlden gör att vissa handlingar kan upplevas som naturliga medan andra kan uppfattas som otänkbara (ibid.).

Winther Jørgensen och Phillips (2000:19) betonar att genom Foucaults arbeten har diskursanalysen fått en stor betydelse inom forskningen. I sina arbeten redogjorde han för de begrepp och teorier han utvecklade (Bolander och Fejes 2019:97). Trots det presenterade han aldrig en tydlig analysmetod. I stället kunde teorierna och begreppen ses som en verktygslåda som kunde användas efter önskat behov (ibid.).

4.2.2 Foucaults genealogiska diskursanalys

I den senare delen av sin forskning använder Foucault sig av ett genealogiskt angreppssätt (Winther Jørgensen och Phillips 2000:19–21). Det genealogiska angreppssättet definierar diskursen som ett makt-och kunskapssystem. Denna definition av diskurs gör att makt och kunskap blir centrala för den genealogiska diskursanalysen. Enligt Foucault kan vår sociala omvärld inte existera utanför diskursen. Av detta skäl går det inte att söka efter en sanning eller verklighet utanför diskursen när en diskursanalys tillämpas. I stället bör det diskursiva konstruerandet av vår sociala omvärld analyseras. Det är nämligen inom diskursen som de subjekt människor är och känner till formas (ibid.).

Foucault (2002:114) förklarar att en analys av sexualitet bör ta diskursen i beaktning då det är makt-och kunskapssystem som konstruerar och upprätthåller sexualiteten. Genom att dekonstruera diskurser kan man undersöka vad de innehåller och exkluderar (Bolander och Fejes 2019:91). På så vis går det att analysera vad som uppfattas som exempelvis sanning, normerande och avvikande. Med fokus på språket kan diskursanalys synliggöra vad som är förgivettaget och vad som osynliggörs (ibid.). Systemet har en reglerande effekt vilket innebär att kategorisering används för att sortera det önskvärda från det icke-önskvärda (Winther Jørgensen och Phillips 2000:19). Uppsatsen ämnar således inte finna någon sanning om en ursprunglig och naturlig sexualitet och lesbiskhet utan att synliggöra dessa som diskursiva produktioner.

4.3 Tillvägagångssätt

Med anledning av att Foucault inte redovisade en tydlig analysmetod används två olika ”steg för steg”-anvisningar som inspiration. Ett tillvägagångssätt som följts kommer från Bergström och Ekström (2018:288–291) och detta sätt är format för att göra diskursanalys av samhällsvetenskapliga problem. Det andra tillvägagångssättet är inspirerat av Foucault som redovisas av Bolander och Fejes (2019:97–109).

Enligt Bolander och Fejes (2019:98) ger en överskådlig läsning av empirin en preliminär uppfattning av vad som framkommer. Därför blev det första steget att läsa igenom materialet för att bekanta sig med det. Under hela analysprocessen var syfte och frågeställningar nära till hands för att inte riskera att avledas från uppsatssyftet. För att kunna analysera det som intresserar en bör en avgränsning av relevanta diskurser göras för att kunna besvara

frågeställningarna (Bergström och Ekström 2018:288). I det andra steget avgränsades således analyseringen till för studien relevanta diskurser. En annan viktig del av en analys är att vid en närmare läsning uppmärksamma vad som var genomgående och avvikande (Bolander och Fejes 2019:100). Genom djupare analys av vad som presenteras i empirin blev de diskursiva konstruktionerna kring sexualitet och lesbiskhet allt tydligare. Allteftersom gick det att genomsöka det såväl normerande och förgivettagna som det osynliggjorda och avvikande.

För att skapa struktur var det nödvändigt att forma teman utifrån resultatet av de analyserade diskurserna (Bergström och Ekström 2018:289–290). I det fjärde steget valdes teman som även blev huvudrubriker i 5. *Resultat-och analyskapitlet*. De tre teman och huvudrubrikerna blev: *Begripliggörande*, *Naturlig ordning* samt *Lesbiskhet*. I det femte och sista steget valdes citat som bedömdes illustrera och exemplifiera det analyserade materialets resultat. De valda citaten har även som syfte att framföra den egna tolkningen av analysen och resultatet på ett tydligt och transparent sätt (ibid.). Då empirin var skriven med gammalmodig engelska så har texterna inte översatts. I stället redovisas en översatt sammanfattning av citaten nedan för varje citat i 5. *Resultat-och analyskapitlet*.

4.4 Forskarens roll

När en forskare valt att analysera diskurser denne själv står nära finns det en risk för att de egna åsikterna färgar analysen (Winther Jørgensen och Phillips 2000:28–29). Winther Jørgensen och Phillips (2000) menar att när man studerar en diskurs man själv berörs av blir det svårt att se det för vad det är, nämligen sociala konstruktioner. I stället kan det upplevas som en självklar sanning. Enligt deras uppmaning blir det därför viktigt att försöka ha en främmande inställning till det som studeras. Forskare kommer på något sätt alltid att positioneras till den egna studien och en objektiv position blir därmed omöjlig att uppnå.

Detta påverkar hur forskaren betraktar sitt material samt resultatets utgång (Winther Jørgensen och Phillips 2000:29). Desto viktigare blir det att vara medveten om den egna positioneringen och dess påverkan på forskningsstudien och resultatet. För denna aktuella uppsats är hela processen avgörande för vilket resultat som får ta plats. Slutresultatet för denna uppsats är enbart en tolkning av en mängd av andra möjliga tolkningar. Den egna positioneringen till uppsatsämnet ger både för- och nackdelar. Att stå nära ämnet kan medföra att det underförstådda och förgivettagna blir synligare samtidigt som risken finns att studien färgas av de egna åsikterna.

4.5 Etiska överväganden

Som forskare är det viktigt att i forskningsprocessen ta hänsyn till de etiska aspekterna. Vetenskapsrådet (2002:6) listar fyra etiska krav med riktlinjer som forskare bör ta hänsyn till. Dessa krav består av informationskravet, samtyckeskravet, konfidentialitetskravet och nyttjandekravet. Dessa är dock bäst lämpade för forskning baserade på intervjuer.

Den valda empirin i uppsatsen utgörs av grova fall av övergrepp vilket kan vara både trigglande och påfrestande. Under arbetets gång har stor aktsamhet vidtagits för att på ett hänsynsfullt och genomtänkt sätt presentera känsligt material i uppsatsens alla delar. Dock har det varit oundvikligt för känsligt material att inte alls lyftas upp. Alla dessa rättsfall är offentliga vilket innebär att risken för att offentliggöra något sekretessbelagd är obefintlig.

4.6 Validitet och reliabilitet

Patel och Davidson (2019:133–136) menar att reliabilitet brukar beteckna trovärdigheten i en studie. Inom kvalitativ forskning är det däremot inte möjligt att mäta resultat på samma sätt som inom kvantitativ forskning. I stället ligger reliabilitet i hela forskningsprocessen, detta innebär att begreppet blir så pass nära sammankopplade med validitet att dessa ofta sammanställs till en bredare formulering av validitet. Begreppet validitet i en kvalitativ studie innebär att det som studeras är relevant för studien, vilket gäller hela forskningsprocessen. På bästa sätt görs det genom att använda sig av en bra grund i både teori och metod. Både materialet och studerandet av materialet kommer att ge en tolkning som påverkar validiteten. Detta innebär att det finns krav på att på ett tydligt sätt kommunicera tolkningar och tillvägagångssätt (ibid.).

I denna uppsats gjordes det genom att på ett strukturerat sätt redovisa och förklara uppsatsens alla delar. Det gjordes även genom att löpande referera i uppsatsens alla avsnitt. Således blir det möjligt för läsaren att själv undersöka källorna. På så sätt stärktes validiteten i uppsatsen. Genom att vara så tydlig och transparant som möjligt med arbetsprocessen var syftet att läsaren skulle få en klar förståelse för processen (Patel och Davidson 2019:134).

Ett annat begrepp som används för att öka validiteten i en studie är *triangulering* (ibid. 136). Detta kan ske genom att använda sig av flera olika källor för att kunna ge en bredare insikt i

forskningsämnet. I denna uppsats innebar det att empirin består av fem olika rättsfall från olika årtal. Detta gjorde det möjligt för en mer nyanserad tolkning då den baserades på flera olika källor.

5. Resultat och analys

I detta kapitel analyseras empirin utifrån tre teman. Det första temat behandlar *Begripliggörande*. Därefter analyseras det andra temat *Naturlig ordning* som är uppdelat i två underteman, det första undertemat handlar om hur *Naturligt och onaturligt* samlag åtskiljs. Det andra undertemat berör *Producerandet av en pervers sexualitet*, det vill säga hur naturlig sexualitet åtskiljs från onaturlig sexualitet. Det sista temat är *Lesbiskhet*. De två första teman besvarar den första frågeställningen: Hur konstrueras sexualitet i de fem valda rättsfallen från de koloniala indiska domstolarna? Det sista temat besvarar den andra frågeställningen: Hur konstrueras lesbiskhet i de fem valda rättsfallen från de koloniala indiska domstolarna?

5.1 Begripliggörande

I enlighet med den heterosexuella matrisen kan samlag enbart begripliggöras utifrån en heterosexuell koherens, det vill säga mellan en kvinna och en man (Butler 2007:133). Detta synliggörs i diskursen om samlag som utgör en stor del av empirin. Främst är definitionen av begreppet samlag central inom diskursen. För domstolen framstår definitionen av samlag som central för begripliggörandet av de brottsliga handlingar som begått. Strävan var att fastslå en definition för samlag med utgångspunkt i lagen *Section 377*. Avsikten var att kunna avgöra vilka handlingar som kunde betraktas som onaturliga sexuella handlingar i enlighet med lagen. Diskursen visar att definitionen av samlag kan tolkas ha en utgångspunkt i en heterosexuell förståelseram. Närmare specifikt i den heterosexuella penetrationsakten. I andra stycket av lagtexten som återfinns i *Brother John Antony vs The State (Madras High Court 1990)* framgår penetrationsaktens betydelse för lagtillämpningen:

Explanation – Penetration is sufficient to constitute the carnal intercourse necessary to the offence described in this section. (Madras High Court 1990)

I citatet beskrivs det att penetration är tillräcklig för att utgöra det samlag som är nödvändigt för brottet som beskrivs i detta avsnitt. När penetration förutsätts vara nödvändigt för utförandet av samlag riktas särskild fokus på penetrationshandlingen. Detta kan förstås som en centralisering av penetrationssamlag men även en begränsning av samlaget till penetrationsakten. Detta går i linje med Butler (2007:133) som menar att möjligheterna till sexuell variation är beroende av hur diskursen konstruerar sexualitet, vilket sker utifrån de två könsens begär till varandra. Penetrationshandlingen kan därmed tolkas som synonymt med

samlag. Detta tydliggörs genom begreppets bestämda definition. Vilket exemplifieras i *State Of Kerala vs Kundumkara Govindan (Kerala High Court 1968)*:

Here also there is the temporary visitation of one organism by a member of the other organization, for certain clearly defined and limited objects. The primary object of the visiting organization is to obtain euphoria by means of a detent of the nerves consequent on the sexual crisis. Bat [sic] there is no intercourse unless the visiting member is enveloped at least partially by the visited organism, for intercourse connotes reciprocity. (Kerala High Court 1968)

Citatet förklarar att en sexuell akt definieras som när en besökande part är omsluten av en mottagande part. Syftet för den besökande parten är att uppleva njutning genom utsöndring av säd. Den besökande partens omslutning av den mottagande parten är nödvändig då akten är ömsesidig. Således går det att tolka som att domstolens uppfattning av samlagsakten kan antas efterlikna den heterosexuella vaginala penetrationsakten. De penetrerande och penetrerade parterna som tillsammans behövs för att genomföra akten kan antas synliggöra föreställningen av de binära könsens utformning och funktioner. Butler (2007:187–188) menar att inom den heterosexuella matrisen ges kroppens olika delar skilda betydelser beroende av diskursens reglerande normer. Kroppens könsdelar penis och vagina tillskrivs som kroppens erogena delar. Könsdelarna konstrueras perceptuellt och diskursivt baserad på skillnader och funktioner (ibid.). Domstolarnas definition av samlag kan klargöras utifrån Butlers (2007) matris där de binära könsdelarnas ömsesidiga samspel definieras genom kropparnas utformning och funktioner.

Samlagets definition utifrån föreställningen av en vaginal penetrationsakt kan tolkas som att mannen och hans könsdel utgör den viktiga parten av samlaget. Tolkningen förstärks ytterligare när domstolen påpekar att syftet för den besökande parten är att uppleva njutning. Sålunda tillskrivs mannens njutning meningen med samlaget. Njutning genom ejakulation visar på en begränsning av kroppens erogena delar eftersom njutning som ett emotionellt fenomen förbigås. Begärets centralisering av könsdelarna innebär ett fokus på den funktionella akten vilket positionerar känslorna i periferin. Inom den heterosexuella matrisen förklaras fenomenet med att när kroppens erogena delar reduceras till penis och vagina flyttas fokus bort från kroppens psykiska del och till de fysiska kroppsliga funktionerna (Butlers 2007:188).

Då det framkommer att njutningen tycks unikt för den penetrerande parten kan det manliga könet tolkas som utgångspunkt för samlaget, syftet och njutningen. Butler (2007:113) redogör inom matrisen för att begäret förutsätts komma från en heterosexuell och manlig ståndpunkt. Fokuseringen på könsdelarna kan tolkas som ytterligare en begränsning, nämligen en uteslutning av kroppens övriga möjliga erogena delar. Att följa linjen av korrekthet, det vill säga heterosexuell koherens, är ett antagande att begäret mannen och kvinnan har till varandra sitter i de erogena könsdelarna och i huvudsak i det vaginala penetrationssamlaget (Butler 2007:210).

Vidare förklaras det i citatet att omslutning för den besökande parten av den mottagande parten är nödvändig då samlag är ömsesidigt. Genom att finnas till för den penetrerande parten som är den njutande och aktiva parten blir den omslutande parten passiv. Vilket utifrån sin utformning uppfyller sin funktion genom att enbart finns till. Följaktligen sexualiserar mannens sexuella begär kvinnokroppen och hennes könsdel blir således till för penetrering. Detta visar på hur ett begripliggörande kräver genusdifferentiering av de binära könen som ställs i ett motsatsförhållande till varandra (ibid. 133).

5.2 Naturlig ordning

I detta avsnitt analyseras hur naturlighet och onaturlighet formas samt åtskiljs. Det första undertemat analyserar hur domstolarna förhåller sig till naturligt respektive onaturligt samlag. I efterföljande undertemat analyseras domstolarnas konstruktion av naturlig och onaturlig sexualitet i syfte att bibehålla naturlig ordning.

5.2.1 Naturligt och onaturligt

Den förbjudande makt vars syfte är att avskaffa obegripliga och onaturliga sexuella handlingar ger dessa samtidigt en plats i diskursen genom analyser, definitioner och klassificeringar i avsikt att begripliggöra (Foucault 2002:69). Utöver förståelsen för definitionen av samlag var det även viktigt för domstolarna att förstå hur de skulle förhålla sig till vad som utgjorde det naturliga respektive det onaturliga samlaget. Utifrån samlagets definition enligt den heterosexuella förståelseramen innebar det även att förståelsen för andra sexuella handlingar skulle begripliggöras genom det vaginala penetrationssamlaget. Detta gjordes genom att förstå om samlaget innebar en möjlighet till fortplantning eller inte. I diskursen framträder det naturliga samlaget genom tydlig åtskillnad från det onaturliga

samlaget baserad på möjligheterna till fortplantning. Vilket exemplifieras i Lohana Vasantlal Devchand and Others vs The State (Gujarat High Court 1967):

... Section 377 punishes certain persons who have carnal intercourse against the order of nature with inter alia human beings. Is the act here committed one of carnal intercourse? If so, it is clearly against the order of nature, because the natural object of carnal intercourse is that there should be the possibility of conception of human beings which in the case of coitus per os is impossible. (Gujarat High Court 1967)

Frågan som ställs i citatet är om den utförda sexuella handlingen, i detta fall oralsamlag, går att tolka som samlag enligt den definition som presenterades ovan. Om oralsamlag går att bedöma som samlag innebär det att den kategoriseras som onaturlig då naturligt samlag bör innebära möjligheten till fortplantning. Citatet visar att naturligheten innebär en möjlighet till fortplantning och det är när den saknas som det avvikande och onaturliga tar plats. Det kan förstås som att det naturliga enbart kan existera genom ett åtskiljande från det onaturliga. Därför är det naturliga inte ursprungligt eller givet utan formas genom diskursiv produktion. Foucault (2002:65) menar att reglering och kontroll av sexualitet i syfte att skapa en naturlig ordning bestående av heterosexuell fortplantning i stället diskursivt producerar det oönskade för ett begripliggörande.

Att naturlighet bibehålls genom möjligheten till fortplantning kan tolkas som att linjen av korrekthet följs. Vilket närmare bestämt innebär att samlaget inte bara bör äga rum mellan kvinna och man i den vaginala penetrationsakten utan ska även kunna resultera i fortplantning. Tvärtemot oralsamlag är definition av samlag, som presenterades i kapitlets första tema, en akt som möjliggör fortplantning. Fortplantning som naturlig kan därmed antas vara en effekt av heterosexuell koherens. Den naturliga heterosexualiteten blottar en tvingande praktik som enbart genom reglering och korrekthet kan upprätthålla en naturlig ordning (Butler 2007:75). Domstolarnas reglering till fortplantningsfunktionen ämnar alltså upprätthålla en heterosexuell koherens som antas som ursprunglig och naturlig ordning.

Möjligheten till fortplantning spelade en stor roll i navigeringen mellan det naturliga och onaturliga. Men en samlagsform som inte kunde resultera i fortplantning kunde tillåtas om det utfördes av rätt kön, det vill säga den heterosexuella mannen och kvinnan:

... the kiss may be regarded as the typical and normal erogenic method of contrectation for the end of attaining tumescence [sic], there are others only less important. Any orifical contact 'between persons of opposite sex' is sometimes almost equally as effective as the

kiss in stimulating tumescence [sic]; all such contacts, indeed, belong to the group of which the kiss is the type, Cunnilinctus (often incorrectly termed cunnilingus) and fellatio cannot be regarded as unnatural for they have their prototypic forms among animals, and they are found among various savage races. As forms of contraction [sic] and aides to tumescence they are thus natural and are sometimes regarded by both sexes as quintessential forms of sexual pleasure, though they may not be considered aesthetic. (Gujarat High Court 1967)

I citatet ovan förklaras det att en kyss kan anses vara ett vanligt och nödvändigt sätt att stimulera för att uppnå erektion. Olika former av sexuella handlingar mellan två av motsatta kön kan vara likvärdig en kyss i syftet att uppnå erektion. Vidare förklaras det att oralsamlag utfört på kvinnligt könsorgan (cunnilinctus) och oralsamlag utförd på manligt könsorgan (fellatio) ses som stimulerande medel för att uppnå erektion. En anledning till att oralsamlag mellan olikkönade inte kan bli sedd som onaturligt beror på att det är förekommande bland djur och bland så kallade *primitiva människoraser*. Oralsamlag kan ses som en del av förspel och hjälpmedel till erektion och är av den anledningen naturlig. Ibland även betraktad av båda könen som nödvändig för njutningsbar samlag, även om det inte alltid anses vara etiskt.

I citatet går det att utläsa hur det heterosexuella begäret ges både handlingsmöjligheter och njutningsmöjligheter. Det kan tolkas som att möjligheterna blottar föreställningar om att korrekt heterosexuellt begär leder till en tolerans inför de annars oetiska sexuella njutningarna. Enligt (Butler 2007:210) kan det heterosexuella paret tack vare sin koherens agera utan att riskera bryta linjen av naturlighet. I linje med detta kan oralsamlag som sker mellan andra könskonstellationer anses bryta mot ordningen genom inkoherens. Att fullfölja ordningen kan innebära att naturligheten stabiliseras. Vilket belönas med friare spelrum.

För det heterosexuella paret är det orala samlaget trots allt bara ett förspel. Ett sätt att stimulera och ge sexuell njutning, om än begränsad, till huvudakten den vaginala penetrationen. En akt som är beroende av att erektionen är uppnådd för att kunna genomföras och leda till en eventuell barnalstring. Följaktligen kan reproduktionen eller åtminstone möjligheten till reproduktion tolkas som begärets syfte. vilket motiveras genom könsdelarnas fortplantningsfunktion. Att inte följa ordningen kan förstås som att den egna kroppen inte tillåts användas fullt ut enligt individens fria vilja och lust. Med anledning av att begäret och njutningen inte kan tänkas befinna sig utanför den heterosexuella parningsakten. Detta hänger samman med Butlers (2007:208) teori om att kroppens konturer enligt diskursen utgör gränser för det socialt hegemoniska. Närmare förklarar att åtkomlighet till kroppsliga ytor, öppningar och njutningar regleras i syfte att stabilisera och skapa ordning. Regleringen följer den

heterosexuella normen som gör att linjen av koherens förser individerna med friare beröringsyta och därmed även möjlighet till njutning (ibid. 210).

Utifrån citatet framkommer det att en anledning till att oralt samlag mellan olikkönade inte kunde bli sedd som onaturligt var för att det förekom bland djur och så kallade primitiva människoraser. Som presenterat i *2.1 Instiftande av section 377* infördes lagen för att civilisera och inrätta moral i den koloniserade indiska befolkningen. Med bakgrund till detta kan moralen tolkas som en egenskap som primitiva människoraser saknar. I motsats till detta är den civiliserade människan en moralisk person som följer ordningen. Att bryta ordningen är att dömas ut som både onaturlig och ociviliserad (ibid. 210). Därmed kan det framstå som att det heterosexuella paret med hjälp av sin moraliska kompass sorterar det goda från det dåliga och därmed själva kan avgöra vilka sexuella handlingar som är acceptabla.

5.2.2 Producerandet av en pervers sexualitet

Oavsett vilket brottshandling som begåtts i rättsfallen görs det av domstolarna återkommande koppling mellan vissa former av samlag och en viss grupp av människor. Dessa människor åtskiljs från andra, de tilldelas egenskaper och slutligen konstrueras en identitet. I empirin ryms en diskursiv konstruktion av den homosexuella mannen. Han beskrivs som pervers och onaturlig:

... if the stage of aforesaid act was for stimulating the sex urge, it may be urged that it was only a prelude to carnal intercourse. But when there is a deviation liable to be termed perversion, it would not be a mere prelude to carnal intercourse as it replaces the desire of coitus. In the instant case, it could hardly be said that the act was a prelude to sexual intercourse, i.e., it was with a view to excite passions, for having a sexual intercourse. The obvious reason being that this act was done not against a person of opposite sexual intercourse, i.e., a woman and eventually, there was no question exciting passions for a sexual intercourse. (Gujarat High Court 1967)

I citatet ovan framkommer det att om den sexuella handlingen (oralsamlag) var i syfte att stimulera sexlust kan den anses vara förspel. När det inte längre handlar om förspel utan en sexuell handling som ersätter samlaget (det vill säga det förväntade reproduktiva heterosexuella samlaget) bedöms den vara en avvikelse som bör benämnas som perversitet. Den sexuella handlingen i det aktuella fallet kan inte ses som förspel då den var till för att enbart stimulera njutning. Det uppenbara skälet var att denna handling inte gjordes med en person av det motsatta könet. Foucault (2002:94) menar att människans sexuella begär inte bör ses som förtryckt av lagen utan i stället som producerad av lagen. Utifrån denna logik blir

domstolens framställning av det oönskade begäret som en avvikande perversitet ett nödvändigt medel för att skapa en naturlig ordning enligt den normerande heterosexualiteten. Att benämna det avvikande som perversitet kan tolkas som ett sätt att identifiera och åtskilja det oönskade begäret från det önskade. Inom diskursen blir det uppenbart att åtskiljandet inte enbart begränsas till vilka handlingar som begås utan även vilka som anses vara de som begår dessa handlingar. Den naturliga ordningen framställer det som sin angelägenhet att tydligt avgränsa och klassificera det obegripliga (Foucault 2002:65). Det som innan bara var en sexuell handling blir genom den diskursiva konstruktionen en sexuell identitet med tillhörande egenskaper (ibid.). Detta blir tydligt när utövaren blir identifierad och klassificerad som pervers.

Domstolarnas förskjutning från handling till identitet kan förklaras som nödvändig för stabiliseringen av den naturliga ordningen. Detta synliggörs genom den diskursiva konstruktionen av den homosexuella mannen som pervers och gränslös. Det antas att det är hans egenskaper som pervers och gränslös som är orsaken till att hemska handlingar som grova övergrepp och pedofili har begåtts. Detta tydliggörs i citatet nedan:

The offence is one under Section 377 I.P.C., which implies sexual perversity. No force appears to have been used. Neither the notions of permissive society nor the fact that in some countries homosexuality has ceased to be an offence has influenced our thinking. (Supreme Court of India 1982)

Av citatet ovan framgår det att det begångna brottet faller inom ramarna för lagen *Section 377* och betraktas därför som en sexuell perversion. Vidare står det att brottet inte tycks skett med tvång. Domstolen förklarar att varken vetenskapen om ett tolerant samhälle eller det faktum att homosexualitet i vissa länder upphört vara ett brott har påverkat domstolens tankegång. Detta trots att rättsfallet inte behandlar manlig homosexualitet utan ett brott gällande övergrepp på en pojke. Domstolens underlåtenhet att skilja på övergrepp, pedofili och manlig homosexualitet förstås som att dessa vävs samman. En tolkning utifrån det är att homosexualitet inte har och inte kan inordnas enligt den naturliga ordningen. Skulle den homosexuella mannen inordnas riskerar regleringen som upprätthåller korrekthet och naturlighet att rubbas. Manlig homosexualitet som en fara för ordningen följer Butlers (2007:210) idé om att kroppkonturens gränser utgör gränser för det socialt hegemoniska. En individs intrång av kroppens ogenomträngliga områden orsakar ett hot mot det socialt

hegemoniska vilket leder till att denne betraktas som ociviliserad (ibid.). På så vis utgör homosexualiteten ett hot mot ordningen.

Ytterligare en intressant aspekt är domstolens påstående att brottet inte skett med tvång. Trots att sexuella övergrepp innebär sexuella handlingar som skett mot offrets vilja utan samtycke. Domstolens tolkning av icke-tvång härleds till lagen *Section 377* där det står att den som frivilligt har samlag på ett onaturligt sätt bör straffas (Madras High Court 1990). Att det inte skett med tvång kan förstås som att det skett med samtycke. En hänvisning till kapitlets första tema *5.1 Begripliggörande* påminner om mannen som utgångspunkt och aktiv part för samlaget. Om den aktiva utövaren handlat utifrån egen vilja har den passiva partens vilja utifrån denna logik döms som betydelselös. Vilket implicerar i sin tur på samtycke som en omöjlighet:

Unnatural carnal intercourse is abhorred by civilized society, which is reckoned as a crime, and therefore, is punishable with strict sentence. Unlike in an offence of rape Under Section 376, consent of the victim is immaterial. (Orissa High Court 1991)

En översättning av citatet redogör att det onaturliga samlaget anses av det civiliserade samhället som avskryvligt och ett brott som bör straffas hårt. Till skillnad från lagen om våldtäkt *Section 376* där samtycke är väsentligt för att avgöra om ett brott begåtts är samtycke som faller under *Section 377* oväsentligt. När domstolen uttrycker att samtycke är oväsentligt blir sammanvävningen av övergrepp, pedofili och manlig homosexualitet tydligt märkbar. Det avvikande begäret betraktas inte kunna kontrolleras av individen själv. Samlag mellan män tycks inte kunna ske med samtycke och blir då ett brott. Att likställa homosexualitet med brott har som följd att offer för övergrepp inte ses som offer. Utan ses i första hand som homosexuella brottslingar. Det kan tolkas som att männens avvikande begär inte bedöms sky några medel för att tillfredsställa sina perversa lustar. Butler (2007:209) menar att bryta mot den naturliga ordningen resulterar i föreställningen att den homosexuella mannen till sin natur saknar gränser. Domstolens fastställande om att hotet mot det civiliserade samhället bör straffas hårt visar hur diskursen om den homosexuella mannen som pervers dominerar även när den begångna gärningen berör övergrepp mot barn. En eventuell inordning kan innebära att dessa onaturliga handlingar som hotar samhället avvärjas (Foucault 2002:101). Således kan domstolens hårda reglering av begäret enligt den naturliga ordningen förklaras som nödvändig för samhällets säkerhet.

Vidare omöjliggör konstruktion av den okontrollerbara perversa lusten till samtycke. Som innan presenterat har den korrekta heterosexualiteten en moralisk kompass. En moralisk kompass innebär att samtycke är tänkbart. Möjligheten till samtycke kan tolkas som ett förmänskligande som tillåter människor att kunna lyssna till sin vilja. Att samtycke mellan män inte kan bedömas ske är att frånta dessa mänsklig frihet och självbestämmande. Samtycke blir därmed ett privilegium reserverat för det heterosexuella paret. I motsats till detta ställs det homosexuella begäret som ett omänskligt begär där vilja och mänsklighet saknas. Detta går hand i hand med den heterosexuella matrisen där den begripliga individen upplevs som mänsklig samtidigt som den obegripliga ses som mindre mänsklig (Butler 2007:182). Heterosexualitet kan därmed förstås som civiliserad och korrekt och manlig homosexualitet som ociviliserad och avvikande. Enbart genom tydlig definiering och sortering av både det naturliga och onaturliga kan det naturliga och önskvärda existera (Butler 2007:161; Foucault 2002:65). Viljan att hålla en naturlig heterosexualitet vid liv nödvändiggör alltså en onaturlig manlig homosexualitet som kontrast.

5.3 Lesbiskhet

Den lesbiska konstruktionen framställs nästintill som osynliggjord inom diskursen. Detta märks genom att samlag mellan kvinnor enbart förekommer vid två tillfällen i empirin. De sexuella handlingarna mellan kvinnor som omnämns i empirin tar plats i diskussioner om huruvida dessa handlingar ska falla in under lagen eller inte. Enbart två samlagsformer mellan kvinnor framkommer, en tydlig kontrast mot den mycket uppmärksammade manliga homosexualiteten. Ytterligare en kontrast är att enbart handlingarna blir identifierade, det vill säga sexuella handlingar mellan kvinnor. En tydligt åtskild och definierad kategoriserad lesbisk identitet framkommer aldrig inom diskursen. Av den anledningen kan det tolkas som att hon behandlas med förnekelse. Genom att inte vara en tydligt identifierad och kategoriserad sexualitet kan lesbiska inte utgöra ett brott mot lagen likt homosexuella män. Således innebär förnekelsen att lesbiskhet inte heller kan utgöra ett hot mot samhället på samma sätt.

Detta kan härledas till diskursen om kvinnlig sexualitet. I empirin betraktas kvinnan som en del av periferin, då den diskursiva produktionen konstruerar henne som passiv. Som presenterat i *5.1 Begripliggörande* blir det kvinnliga könet aktuellt när hon behöver fylla sitt syfte för det heterosexuella manliga begäret. I det heterosexuella samlaget tycks kvinnan ha

en sexualiserad underordning. Butler (2007:27) menar att genushierarkin innebär en sexistisk underordning av kvinnan. Vilket ges exempel på i följande citat:

... The term sexual perversity" does not refer to every physical contact by a male with the body of the female with intent to cause sexual satisfaction to the actor, ... (Gujarat High Court 1967)

I citatet förklaras det att termen sexuell perversitet inte syftar på all fysisk kontakt som sker mellan en man och en kvinna där avsikten är att åstadkomma sexuell tillfredsställelse för den aktiva parten. Inom matrisen är det genom mannens sexuella begär som kvinnans kropp sexualiseras (Butler 2007:210). Utifrån detta kan det förstås som att det kvinnliga könet saknar intresse för samlag samt förmågan att njuta och åtrå. Den icke-existerande sexualitet kvinnan ofrivilligt besitter kan uttryckas som att den konfiskerar henne på hennes sexuella begär.

I sin förståelse för kvinnlig sexualitet utgår Butler (2007:158–161) från att den könade kroppen konstrueras diskursivt genom maktrelationer. Hen betonar de dolda maktrelationer som ligger bakom dess upphov. Inom diskursen om sexualitet blir konstruktionen av moderskroppen nödvändigt för upprätthållande av maktrelationerna. Vidare förklarar Butler (2007) att reproduktion som kvinnans syfte gör att hennes begär till barnafödande driver i väg hennes sexuella begär. Moderskroppen som en tvingande konstruktion av kvinnans kropp härrör från en förväntad reproduktion. Det konstruerade barnalstrande begäret reproduceras inom den heterosexuella matrisen som ett naturligt begär (ibid. 158–159). Kvinnokroppen kan förstås som att den inte är hennes egna och hon saknar ett sexuellt begär. Således tillhör kvinnokroppen mannens sexuella njutning, barnafödande och barnomsorg. Det kvinnliga könet förenklas när det reduceras till syftet att reproducera. Hennes sexualitet försummas och leder till att hennes kropp tillhör andra mer än henne själv. Då kroppen konstrueras utifrån maktrelationer ger den uttryck till hennes passiva roll och underordning. Hon äger varken sin kropp eller sexualitet.

Hennes passiva roll innebär att hennes kropp kan ses som ett verktyg nödvändig för ett utförande av samlag. Passiviteten innebär även att det blir otänkbart för hur samlag mellan kvinnor skulle kunna gå till utan penetration. Samlag mellan kvinnor som icke existerande blir tydligt i citatet nedan:

... it has been held that the crime of sodomy cannot be committed unless the sexual organ of accused is involved, but there is also authority to the contrary. Under a statute defining sodomy as the carnal knowledge and connection against the order of nature by man with man, or in the same unnatural manner with woman, it has been held that the crime cannot be committed by woman with woman. (Gujarat High Court:1967)

I citatet framkommer det att brottet sodomi inte kan begås om inte den anklagades sexuella organ är involverad i handlingen. Däremot finns det befogenhet att motsätta sig detta. En stadga definierar sodomi som samlag mot naturens ordning. Sodomi kan utföras av man med man, eller på samma onaturliga sätt med kvinna. Med det har det fastställts att brottet inte kan begås av kvinna med kvinna.

Citatet ovan är ett utdrag ur brittisk litteratur som användes för att begripliggöra huruvida oralsamlag skulle falla under *Section 377*. Oralsamlag mellan kvinnor gör sitt första och enda framträdande i empirin. Det görs en slutsats av domstolen att handlingen mellan kvinnor är ett icke-brott då det krävs ett sexuellt organ inblandat. Den lesbiska njutningen kan tolkas som begränsad. Hennes kvinnokropp betraktas som en avsexualiserad kropp utan ett sexuellt organ. Fokus på mannen och hans aktiva roll centraliserar begärets erogena könsdelar till det manliga könsorganet. En tolkning som går hand i hand med den heterosexuella matrisen där processen av genusdifferentieringen innebär att kroppens erogena delar och njutningar är genusbaserade (Butler 2007:133). Detta gäller dock bara när kropparna följer genusordningen. Lusten och njutningen kan därmed bli avtrubbad för vissa och fullkomlig för andra (ibid.). Det sexuella begäret och njutningen är som tidigare nämnt reserverat till det heterosexuella paret. Utifrån Butlers (2007) logik innebär kvinnans passiva roll och underordning att hon inte har möjlighet till begär och njutning.

Kvinnan upplevs få den roll som behövs för att uppfylla den tomrum som behövs för mannens motsatsbaserade begär. På så sätt kan hennes kropp inte bara begränsas till könsorganet men även förenklas till ett hål. Närmare bestämt att det kvinnliga könsorganet kan ses vara till för penetration av det manliga könsorganet. Här urskiljer sig en binär utgångspunkt där kvinnan är mannens motsats och det som kompletterar honom. I enighet med den heterosexuella matrisen är det vitalt att det binära upprätthålls (ibid. 133). Vilket sker genom att den konstrueras som varandras naturliga motsatser och därmed perfekta pusselbitar (ibid.). Oavsett kön och genus anses begäret till kvinna komma från den heterosexuella mannen. ”Libido-såsom-manlig är den källa varifrån all tänkbar sexualitet antas komma.” (Butler 2007:113). När kvinnan inte följer den förväntade genusordningen upplevs hon som så pass

obegriplig att det inte går att föreställa sig henne med en sexualitet och ett begär (ibid. 68–69). Utifrån denna logik innebär det att när den lesbiska kvinnans begär inte riktar sig till mannen ses hennes avfärdande av mannen även som ett avfärdande av begär och sexualitet. Avfärdandet visar på föreställningen av lesbiska som asexuella då de anses sakna sexualitet och begär. Den lesbiska kvinnans ofrivilliga asexualitet menar Butler (2007:108) beror på att tolkningen av sexualitet och begär utgår från en heterosexuell och mansbaserat synpunkt. Hennes asexuella roll kan därmed förklara orsaken till att hon är osynliggjord inom sexualitetsdiskursen.

6. Slutdiskussion

I detta kapitel sammanfattas samt besvaras uppsatsens frågeställningar utifrån syftet och problemformulering. Därefter diskuteras uppsatsens resultat i förhållandet till forskningsresultaten som presenterades i 2. *Bakgrund och forskningsöversikt*. I efterkommande avsnitt problematiseras resultatet och slutligen ges förslag på vidare forskning.

6.1 Resultatdiskussion och slutsatser

Inom den befintliga forskningen ligger fokus allra främst på kriminalisering av homosexualitet. Det betyder att en djupdykning i diskurserna saknas. Normernas tvingande och förväntade praktiker förblir ostuderade. Förutom detta saknas forskning som studerar det förgivettagna och osynliggjorda. Vilket är skälet till att även den lesbiska diskursen förblir ostuderad. För att fylla kunskapsluckan är syftet med uppsatsen att synliggöra hur sexualitet och lesbiskhet diskursivt konstrueras i fem rättsfall från koloniala indiska domstolar. Avsikten är även att synliggöra normens tvingande och förväntade praktiker. Eftersom lesbiskhet inte är synligt förekommande i rättsfallen undersöks den i syftet att synliggöra det förgivettagna och osynliggjorda.

Uppsatsens första frågeställning lyder enligt: Hur konstrueras sexualitet i de fem valda rättsfallen från koloniala indiska domstolar? Resultatet av analysen visar att sexualitet är beroende av en heterosexuell och könsbinär norm. Den visar även att genushierarkin konstruerar en könsbinär struktur som placerar mannen i centrum för samlag, begär och sexualitet. I motsats till detta får kvinnan en passiv, ofta osynlig och icke-sexuell roll. Förståelsen för samlag sker utifrån de binära könets kroppar och könsdelar med fokus på vaginal penetration. Vilket tyder på den heterosexuella förståelseramens tvingande normer. Sexualitetsdiskursen konstruerar således en könsbinär, motsatsbaserad och heterosexuell norm som centraliserar mannens begär och sexualitet.

Dessutom bildar genushierarkin en sexuell hierarki med en naturlig heterosexualitet som det mest önskvärda. Ordning utgörs av att kropparna håller sig till den heterosexuella normens förväntningar. För att upprätthålla en god heterosexualitet är differentiering avgörande. Till följd av detta får en oönskad och pervers manlig homosexualitet agera motpol. Syftet med att diskursivt klassificera och tydligt åtskilja god sexualitet från dålig är att skapa naturlig

ordning. Detta görs genom att åtskilja naturligt och onaturligt samlag, vilket utgår från samlagets ändamål nämligen fortplantning. Normens förväntade barnalstring gör att den sexuella njutning som sker mellan män ses som onaturlig. Av den anledningen har könskonstellationerna en avgörande roll.

I empirin dras koppling mellan vissa sexuella handlingar och människor. Individer som utför onaturligt samlag blir betraktade som perversa. Genom diskursiv produktionen kopplas perversa individer samman med en oönskad manlig homosexualitet. Kategoriseringen är nödvändig för konstruktionen av en god och naturlig heterosexualitet respektive en pervers och onaturlig manlig homosexualitet. Den manliga homosexualiteten konstrueras som en fara, inte bara för den sexuella ordningen, utan för hela samhället i övrigt. Dessa män betraktas som så pass perversa att anses de vara kapabla till att begå alla typer av hemskheter.

Som Guptas (2006) forskning visar var samlag, penetration och det onaturliga centrala inom diskursen om *Section 377*. Han menar att domstolarna associerade vissa sexuella handlingar till vissa människor. Gupta (2006) framför att det formade en onaturlig och pervers manlig homosexualitet. Vilket går i linje med uppsatsens resultat. Även Narrains (2008) resultat om att övergrepp blir av rättsväsendet sammanflätad med homosexualitet återfinns i uppsatsens resultat. Aishwarya Chandran (2021) har en mer kritisk analys av lagen och homosexualitet. Uppsatsens resultat visar likt hennes att heterosexualitet som norm har en reglerande funktion. Genom att studera normer undgår uppsatsen att enbart fokusera på enbart manlig homosexualitet och därmed förbigå viktiga och stora delar av diskurserna.

Uppsatsens andra frågeställning följer enligt: Hur konstrueras lesbiskhet i de fem valda rättsfallen från koloniala indiska domstolar? Den lesbiska kvinnan konstrueras som en kvinna utan begär och sexualitet. Till följd av detta ses hon som asexuell och blir därmed osynliggjord inom sexualitetsdiskursen. Samlag mellan kvinnor nämns sammanlagt endast två gånger i empirin och den lesbiska sexualiteten i empirin är obefintlig. De samlagsformer som omnämns inkluderas inte i lagens omfattning då inget av dessa innebär penetration. Detta härleds till diskursen om kvinnlig sexualitet, vilken konstruerar kvinnans sexuella begär som ett begär bestående av modersinstinkt. Hon förväntas enligt normen reproducera och vara moder.

Domstolarnas fokus på mannens begär och sexualitet innebär att kvinnan får en icke-sexualiserad och passiv roll som till sitt syfte finns till för mannens begär. När kvinnan inte besvarar mannens begär blir det svårt att föreställa sig henne med ett eget begär och en egen sexualitet. Detta gör att hon inte tillhör sin egen kropp utan är antingen till för mannens begär eller barnafödande och barnomsorg. Hennes avfärdande ses som att hon avfärdar både begär och sexualitet. På så sätt ses den lesbiska kvinnan som en kvinna utan begär. På grund av kvinnans roll som passiv blir lesbiskhet osynliggjord och den icke-sexuella kvinnan gör lesbisk sexualitet omöjlig att föreställa sig vilket konstruerar den lesbiska kvinnan som asexuell.

Resultaten går i linje med Chandrans (2021) resultat som visar på att lagens fokus på penetration eliminerat den lesbiska kvinnan från diskursen om *Section 377*. Även Mustola och Rydström (2007) resultat överensstämmer med uppsatsens egna. Nämligen att det inte gick att föreställa sig att kvinnor kunde känna attraktion till varandra eller hur samlag mellan kvinnor skulle kunna gå till då samlag visualiserades som en penetrationsakt med ejakulation. Vidare visar båda resultaten att lesbiskhet inte ansågs utgöra lika stort hot som manlig homosexualitet. Medan manlig homosexualitet blev till ett brott blev i stället lesbiskhet förnekad. Mustola och Rydström (2007) menar att det finns en begränsad kunskap om lesbiskhet genom historien inom den juridiska diskursen. Vilket de anser beror på att kvinnor blivit osynliggjorda i en mansdominerad värld. Uppsatsens resultat visar att lesbiskhet inte tar en synlig plats inom diskursen. En skillnad däremot till Mustola och Rydströms (2007) studie är att uppsatsen visar på en uppfattning av lesbiska som asexuella.

Uppsatsens studieresultat kan inte ses som generaliserande då den baserats på egna tolkningar av empirin samt en unikt vald process (Patel och Davidson 2019:135). Resultatet kan inte heller ses som en sanning utanför diskursen då detta inte är möjligt inom diskursanalysen (Winther Jørgensen och Phillips 2017:28). Valet av teori, metod och empiri påverkar analysens riktning och resultatets utgång. Då den valda teorin och metoden fungerar som ett helhetspaket kan detta ses som att uppsatsens analys står på en stark grund. Diskursanalysen är en mångvarierad metod och kan därför kombineras i oändlighet (Winther Jørgensen och Phillips 2000:10). Genom att istället grunda uppsatsen på olika metodinriktningar hade det kunnat bredda perspektiven och ge uppsatsen ett mer nyanserat resultat. Detta gäller även uppsatsens teoretiska perspektiv som båda delar samma teoretiska utgångspunkt. Detta kan ses som en begränsning i nyanseringen av uppsatsens resultat. Givetvis har valet av empirin

en viktig påverkan i resultatets utgång. Ett annat urval av empiriskt material hade kunnat påverka resultatet mot en annan riktning. Även om resultatet hade kunnat variera i oändlighet går den till stor del i linje med de presenterade forskningarnas resultat.

6.3 Vidare forskning

I sökandet av forskningsfältet märktes en tydlig frånvaro av den lesbiska erfarenheten av lagen *Section 377*. Då uppsatsens analys visar att kvinnan inte haft fullständig rätt till sin egen kropp är det viktigt att belysa på vilka andra sätt lesbiskhet än den lagstiftning som reglerar homosexuella män. Mot bakgrund av den begränsade lesbiska erfarenheten inom forskningsfältet skulle det vara både betydelsefullt och intressant att forska kring hur skapandet av dessa normer påverkat lesbiska utanför lagens maktutövning. Så länge den lesbiska diskursen förblir ostuderad inom forskningen förblir dessa individers erfarenheter osynliggjorda.

7. Litteraturförteckning

- Ambjörnsson, Fanny, 2016. *VAD ÄR QUEER?*. Stockholm: Natur & Kultur.
- Bergström, Göran., och Linda Ekström, 2018. Tre diskursanalytiska inriktningar. I: Boréus, Kristina och Göran Bergström red., *Textens mening och makt: metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*. Lund: Studentlitteratur, s. 253–301.
- Bolander, Eva., och Andreas Fejes, 2019. *Diskursanalys. I: Fejes, Andreas och Robert Thornberg red., Handbok i kvalitativ analys*. Stockholm: Liber, s. 91–116.
- Butler, Judith. 2007. *Genustrubbel: feminism och identitetens subversion*. Göteborg: Daidalos.
- Chandran, Aishwarya, 2021. Unnatural intimacies and unnatural bodies: Section 377, homosexuality, and disability [Online]. *Jindal Global Law Review*, **12**, 359–370. PDF. [Hämtad 2021-12-11]. Tillgänglig via: <https://link-springer-com.proxy.mau.se/article/10.1007/s41020-021-00150-9>
- Foucault, Michel. 2004. *Sexualitetens historia BAND 1: Viljan att veta*. Göteborg: Daidalos.
- Gujarat High Court, 1967. Lohana Vasantlal Devchand and Others vs The State [Online]. *Indian Kanoon*. Webbplats. [Hämtad 2021-03-07]. Tillgänglig via: <https://indiankanoon.org/doc/335563/>
- Gupta, Alok, 2006. Section 377 and the Dignity of Indian Homosexuals [Online]. *Economic and Political Weekly*, **41**(46), 4815–4823. PDF. [Hämtad 2021-11-21]. Tillgänglig via: https://www-jstor-org.proxy.mau.se/stable/4418926#metadata_info_tab_contents
- Gupta, Alok, 2008. This Alien Legacy: The Origins of “Sodomy” Laws in British Colonialism [Online]. *Human Rights Watch*. Webbplats. [Hämtad 2021-11-09]. Tillgänglig via: <https://www.hrw.org/report/2008/12/17/alien-legacy/origins-sodomy-laws-british-colonialism>
- Gustafson, Kristina., och Rickard Jonsson, 2009. Vad betyder IMER? – tankar om ambivalens och återupprättande. I: Olsson, Erik och Anna. Rabo red., *Vem älskar imerforskning. En Jubileumsskrift för CEIFO*. Stockholm: Stockholms Universitet, s.64–71.
- Kate Vernon, 2019. Repeal of Section 377: the ongoing battle for LGBT+ rights in India [Online]. *Community Business*. Blogginlägg. [Hämtad 2022-10-21]. Tillgänglig via: <https://www.communitybusiness.org/latest-news-publications/repeal-section-377-ongoing-battle-lgbt-rights-india>
- Kerala High Court, 1968. State Of Kerala vs Kundumkara Govindan [Online]. *Indian Kanoon*. Webbplats. [Hämtad 2021-03-07]. Tillgänglig via: <https://indiankanoon.org/doc/910305/>

- Madras High Court, 1990. Brother John Antony vs The State [Online]. Indian Kanoon. Webbplats. [Hämtad 2021-03-09]. Tillgänglig via: <https://indiankanoon.org/doc/719293/>
- Mulinari, Diana. 2009. IMER. Fältet som ingen (som jag känner) vill tillhöra men som alla (som jag känner) är arga på. I: Olsson, Erik och Anna. Rabo red., *Vem älskar imerforskning. En Jubileumsskrift för CEIFO*. Stockholm: Stockholms Universitet, s.33–36.
- Mustola, Kati., och Jens Rydström, 2007. Women and the Laws on Same-Sex Sexuality. I: Mustola, Kati och Jens. Ryström red., *Criminally Queer: Criminal law and criminal law in Scandinavia 1842–1999*. Amsterdam: Aksant, s.41–60.
- Narrain, Arvind, 2008. 'That Despicable Specimen of Humanity': Policing of Homosexuality in India. I: Singh, Ranbir och Kalpana. Kannabirän red., *Challenging The Rules(s) of Law : Colonialism, Criminology and Human Rights in India*. Thousand Oaks, California: Sage Publications Pvt. Ltd, s. 48–77.
- Nationalencyklopedin, 2021. Sexualitet [Online]. *Nationalencyklopedin*. Webbplats. [Hämtad 2021-11-07]. Tillgänglig via: <http://www-ne-se.proxy.mau.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/sexualitet>
- Nationalencyklopedin, 2021. Sodomi [Online]. *Nationalencyklopedin*. Webbplats. [Hämtad 2021-11-07]. Tillgänglig via: <http://www-ne-se.proxy.mau.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/sodomi>
- Orissa High Court, 1991. Mihir Alias Bhikari Charan Sahu vs State [Online]. Indian Kanoon. Webbplats. [Hämtad 2021-03-07]. Tillgänglig via: <https://indiankanoon.org/doc/1843411/>
- Patel, Runa., och Bo Davidson, 2019. *Forskningsmetodikens grunder: Att planera, genomföra och rapportera en undersökning*. Lund: Studentlitteratur.
- Supreme Court of India, 1982. Fazal Rab Choudhary vs State Of Bihar [Online]. Indian Kanoon. Webbplats. [Hämtad 2021-03-07]. Tillgänglig via: <https://indiankanoon.org/doc/1880919/>
- The Wire, 2018. Supreme Court Scraps Section 377; 'Majoritarian Views Cannot Dictate Rights,' Says CJI [Online]. *The Wire*. Webbplats. [Hämtad 2022-10-21]. Tillgänglig via: <https://thewire.in/law/supreme-court-scraps-section-377-majoritarian-views-cannot-dictate-rights-says-cji>
- Vetenskapsrådet, 2022. Forskningsetiska principer: inom humanistisk-samhällsvetenskaplig forskning [Online]. Stockholm: Vetenskapsrådet [Hämtad 2020-05-14]. PDF. Tillgänglig via: https://www.vr.se/download/18.68c009f71769c7698a41df/1610103120390/Forskningsetiska_principer_VR_2002.pdf
- Winther Jørgensen, Marianne., och Louise Phillips, 2000. *Diskursanalys som teori och metod*. Lund: Studentlitteratur.